

# Protokół

czternastego posiedzenia sejmowego z dnia 14. Grudnia 1866.

Obecni: Marszałek Leon Książę Sapieha.

Sekretarze: Paszkowski, Sawczyński, ks. Kaczała, Ludwik Wodzicki.

Komisarz rządowy: c. k. Rada Dworu Possinger-Choborski.

Posłów z początku 115 w ciągu posiedzenia 122.

Początek posiedzenia o godzinie 11 min. 20 przed południem.

Protokół posiedzenia z dnia 10. Grudnia odczytany przez sekretarza Sawczyńskiego przyjęto bez zastrzeżenia.

Odczytano treść petycji od l. 63 do l. 72 włącznie.

Urlopy ośmiodniowe udzielił ks. Marszałek posłom Hebdzie i Janowskiemu.

Odczytano interpelację posła Hubickiego dostateczną ilością podpisów popartą do pana komisarza rządowego wystosowaną z zapytaniem:

1. Czy Wysoki Rząd na ogromnych przestrzeniach z władz politycznych огоłoconych, będzie w możności dać mieszkańcom bezpieczeństwo i opiekę?

2. Czyli Wysoki Rząd przychyła się do tego, aby organizacja sądowa tymczasowo w najniższych warstwach przeprowadzoną była za współdziałaniem reprezentacji krajowej, jak się to stało w organizacji politycznej?

3. Czyli Wysoki Rząd przedłoży na tej jeszcze kadencji projekt instytucji sędziów pokoju w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 26. Marca 1866 r., i co stało na przeszkodzie, że takowe przedłożenie dotąd nie nastąpiło?

Pan komisarz rządowy zapowiada odpowiedź na jednym z najbliższych posiedzeń.

Druga interpelacja dostatecznie poparta do pana komisarza rządowego także przez posła Hubickiego wystosowana z zapytaniem:

1. Co jest prawdziwego w pogłoskach o zakazie wywozu zboża?

2. Czyli pogłoski temi dniami przez telegramy rozpowszechnione mają źródło w myśli rządowej, czy stanowią kontrminę kupców zagranicznych, od których pochodzą?

Pan komisarz rządowy odpowiada, że pogłoski o zakazie wywozu zboża są bezzasadne, Rząd dzieli zapatrywanie się wyrażone w interpelacji.

Następnie poseł Dziewoński i dostateczna liczba podpisanych interpelują pana komisarza rządowego zapytując:

1. Jakie szkoły pobierają subwencję z funduszu szkolnego?

2. Czyby nie mogły korzystać z tegoż funduszu wszystkie te gminy, które się do niego przyznają, nie posiadając żadnego zasobu na szkoły własne?

3. Czyby ten podatek nie mógł być w miejscu składanym, i wprost na korzyść szkoły miejscowej użytym?

Pan komisarz rządowy zapowiada odpowiedź na jednym z następnych posiedzeń.

Poseł Golejewski i dostateczna liczba podpisanych interpelują pana komisarza rządowego w sprawie ucieczki Neczuperowicza.

Pan komisarz rządowy oświadcza, że wysadzoną została komisya sądu wyższego do zbadania tej sprawy; dopiero po ukończeniu śledztwa będzie pan komisarz rządowy w możności udzielenia obszerniejszego wyjaśnienia, tymczasem udziela tę wiadomość, że Neczuperowicz i współwinowajcy na nowo przytrzymani zostali.

Poseł ks. Kaczała odczytuje interpelację posła Kuryłowicza i współpodpisanych do p. komisarza rządowego co do uregulowania mesznego i tak zwanych taks jura stolae, czy można się spodziewać przedłożenia rządowego w tym przedmiocie na tej kadencji.

Pan komisarz rządowy odpowiada, że na tę interpelację w najkrótszym czasie udzieli stanowczą odpowiedź.

Poseł Szpunar i dostateczna liczba podpisanych interpelują Wydział krajowy odnośnie do wniosku na d. 5. Grudnia roku przeszłego przez interpelującego do laski Marszałkowskiej złożonego, czyli uchwała sejmowa z d. 17. Kwietnia r. b. co do ksiąg gruntowych i hipotecznych otrzymała już najwyższą sankcyę Najjaśniejszego Pana, i jakie kroki ze strony Wydziału krajowego przedsięwzięto, aby przedmiot tak ważny nie poszedł w dalszą odwołkę.

Marszałek odpowiada, że na tę interpelację Wydział krajowy da w najkrótszym czasie odpowiedź.

Odczytano złożony do laski Marszałkowskiej wniosek posła Bocheńskiego dostatecznie poparty następującej treści:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wybór komisji z 7miu członków z całej Izby dla zbadania przyczyn upadku sądownictwa w kraju naszym i przedłożenia Sejmowi wniosków mających na celu zaradzenie temu złemu.

Marszałek odpowiada, że wniosek ten będzie wydrukowany i w Izbie rozdany.

Sekretarz Sawczyński odczytuje pismo z Wys. Prezydyum Namiestnictwa z zawiadomieniem, że Najjaś. Pan raczył postanowić przyjęcie deputacyi wysłanej ze Sejmu galicyjskiego celem wręczenia adresu, na niedzielę dnia 16. Grudnia o godz. 1. po południu.

Odczytano następnie pismo Wysokiego Prezydyum Namiestnictwa do ks. Marszałka wystosowane z zawiadomieniem, iż rozporządzeniem z dnia 28. Listopada raczył Najjaśniejszy Pan przyzwolić na przyłączenie dla Wschodnich i Zachodnich obwodów, osobnych dotychczas komisji do odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych, tudzież na połączenie osobnych dotychczas dyrekcji funduszków indemnizacyjnych.

Z porządku dziennego motywuje poseł Golejewski w pierwszym czytaniu wniosek swój w sprawie propinacyi. Izba wniosek ten odsyła do komisji propinacyjnej.

Z kolei pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o rozkładzie i poborze podatku zarobkowego i dochodowego.

Po odczytaniu sprawozdania przez członka Wydziału Grocholskiego Izba postanawia przystąpić do rozpraw w drugim czytaniu bez poprzedniego odsyłania przedmiotu do komisji.

Z kolei sprawozdanie komisji petycyjnej.

Sprawozdawca Trzeciecki wnosi, aby petycję do l. 41. odesłać do Wysokiego Prezydyum Namiestnictwa ze szczególniejszem zaleceniem przyspieszenia reorganizacyi Towarzystwa kredytowego galicyjskiego. Izba wniosek przyjmuje.

Sprawozdawca Rodakowski odnośnie do 11. petycji żądających zaprowadzenia sądów doraźnych na podpalaczy, wnosi: petycyje te przesyłają się Wysokiemu Prezydyum Namiestnictwa z usilnem wezwaniem, żeby zwracając uwagę na tak ważny objaw opinii publicznej, świadczący o smutnym stanie niepewności w kraju, chciał z wszelką energią przeprowadzać kroki dążące do powrócenia krajowi spokoju. i bezpieczeństwa.

Poseł Sanguszko odnośnie do wyżej wymienionych petycji, wnosi:

Wydział krajowy zrobi przedstawienie Wysokiemu c. k. Rządowi krajowemu, aby uzyskać dla obwodów: Krakowskiego, Wadowickiego, Sandeckiego i Tarnowskiego bezzwłocznie zaprowadzenie sądu doraźnego dla podpalaczy w myśl §. 397. ustawy o sądach doraźnych (Reichs. Ges. Blt. 1853) i sprężyste wykonanie onego.

Wysoki Wydział przedstawi razem Wysokiemu c. k. Rządowi potrzebę, aby przepisy ostrożności i zapobieżenia pożarom były pilnie wykonywane i surowo strzeżone.

Przy głosowaniu Izba odrzuca propozycję ks. Sanguszki, a wniosek sprawodawcy zamienia w uchwałę

Dalej wnosi sprawozdawca Rodakowski odnośnie do petycji do l. 12.: Prośba pana Dynidowicza odstępuje się Wysokiemu Prezydium Namiestnictwa z tem usilnem zaleceniem, żeby Wysokie Prezydium chciało poprzeć tę sprawę, i przyczynić się do uzyskania od Najjaśniejszego Pana tego aktu łaski. Izba wniosek przyjmuje.

Następne posiedzenie we środę dnia 19. Grudnia.

Na porządku dziennym.

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Zyblikiewicza o odstąpienie na rzecz kraju administracji lub dzierżawy dóbr publicznych.
2. Pierwsze czytanie wniosku posła Ławrynowicza o wyjednanie dla gmin podgórze Karpackiego zniżenia cen surowicy.
3. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minucie 50.

Zastępca Marszałka

**Litwinowicz** wł. r.

**Ludwik Wodzicki** wł. r.

**Z. Sawczyński** wł. r.

# Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu do dnia 14. Grudnia 1866.

---

63. Gmina Iwkowa w pow. Brzesko, przez posła Hebde, o przyłączenie jej przy przyszłej organizacyi powiatów do powiatu Bocheńskiego.
64. Gmina Skutyn pow. Różniatów, przez posła Hóppena, o pozwolenie pobierania surowicy solnej na własny użytek w obrębie gminy.
65. Gmina Rudniki, przez posła Bielewicza, ponawia prośbę o zniesienie mesznego opłacanego do probostwa obrz. łac. w Mościskach.
66. Schneider Antoni, przez posła Dr. Majera, o wsparcie do przedsięwziętej przez niego pracy szczegółowego opisu Galicyi.
67. Rada miasta Krakowa, przez posła Dietla, o powiększenie liczby posłów z Krakowa na Sejm krajowy.
68. Właściciele dóbr i inni mieszkańcy powiatu Zasów, przez posła ks. Sanguszkę, o zaprowadzenie w Galicyi sądu doraźnego na podpalaczy.
69. Właściciele dóbr i inni mieszkańcy obwodu Wadowickiego, przez posła ks. Sanguszkę, podobnież o zaprowadzenie sądu doraźnego na podpalaczy.
70. Mieszkańcy z okolic Rzegocina, przez posła ks. Sanguszkę, podobnież o zaprowadzenie sądu doraźnego na podpalaczy.
71. Parafianie kościoła Wojakowskiego, przez posła Żuka-Skarszewskiego o przyłączenie tej parafii do powiatu Bocheńskiego zamiast do Brzeskiego.
72. Sobolewski Jan nauczyciel szkoły trywialnej w Monasterzyskach, przez posła Majera, o przyspieszenie regulacyi tamtejszej szkoły trywialnej, i o regularną wypłatę płacy.